

NIEUWSBRIEF 2020-01

'Hope is not the same thing as optimism. It is not the conviction that something will turn out well, but the certainty that something makes sense, regardless of how it turns out. In short, I think that the deepest and most important form of hope, the only one that can keep us above water and urge us to good works, and the only true source of the breathtaking dimension of the human spirit and its efforts, is something we get, as it were, from 'elsewhere.' It is also this hope, above all, that gives us the strength to live and continually to try new things, even in conditions that seem as hopeless as ours do, here and now.'

Václav Havel – Disturbing the Peace

Vrienden van Rechters voor Rechters,

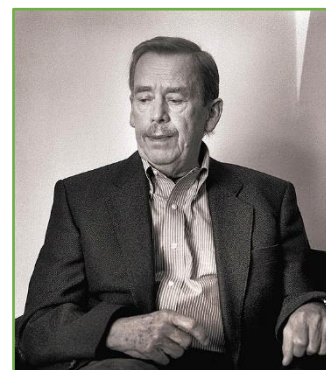
Het afgelopen jaar heeft u wellicht gezien dat er met enige regelmaat korte of wat langere bijdragen op [onze opgefriste website](#) zijn gezet over onze eigen activiteiten of die relevant zijn in verband met onze doelstelling. We zijn heel blij met onze nieuwe web- en nieuwsbriefredacteur Niek van de Pasch. Daarnaast is ons Twitteraccount [@Judges4J](#) actief, met inmiddels ruim 2500 volgers.

POLEN, VENEZUELA EN TURKIJE

Maar bij een nieuw jaar, een nieuw decennium zelfs, past ook een verse nieuwsbrief. Bij deze dus! We hebben er voor gekozen om dit keer aandacht te besteden aan Poolse, Venezolaanse en Turkse collega's, rechters die ernstig in de knel zijn gekomen in het kader van hun beroepsuitoefening.

CIVIL DEATH

Afgelopen oktober vond een bijeenkomst plaats in Turkije voor mensen in publieke dienst, die als gevolg van de zuiveringsacties na de mislukte coup van 15 juli 2016 niet alleen ontslagen zijn, maar die zodanig zijn beperkt in hun burgerrechten dat de term 'civil death', die door de organisatoren werd gebruikt, bepaald niet overdreven is. Het gaat om vele duizenden mensen. Onder hen ook relatief veel rechters en officieren van justitie (zie ook de bijdrage van Evert van der Molen in deze nieuwsbrief). Verschillende organisaties, waaronder ook onze stichting werd gevraagd om een steunbetuiging te schrijven.

Václav Havel (Jiří Jiroutek | CC BY 3.0)

VEERKRACHT EN VASTHOUDENDHEID

Als teken van solidariteit stuurde ik een brief met bovenstaand prachtige citaat van Václav Havel over de kracht van hoop. Ik ben nu tien jaar betrokken bij Rechters voor Rechters en elke keer ben ik weer geraakt door de veerkracht en de vasthoudendheid van de collega's die wij steunen en die zich inzetten voor onpartijdige en onafhankelijke rechtspraak in hun land, of ze nu [MARIA AFIUNI](#), [MURAT ARSLAN](#), [MEHMET TANK](#) of [MAŁGORZATA GERSDORF](#) heten. Ik hoop dat hun verhalen u ook inspireren in uw dagelijks werk en in het reflecteren op het belang van een democratische rechtsstaat en de rol van de rechter daarin.

Dank voor uw donaties waarmee u de stichting in staat stelt haar activiteiten te ontplooiën en graag wens ik u alle goeds toe voor een hoopvol 2020!

TAMARA TROTMAN

Voorzitter Stichting Rechter voor Rechters

POLEN

SNELLE ONTWIKKELINGEN

De ontwikkelingen in Polen volgen elkaar razendsnel op, Rechter voor Rechters probeert u in grote lijnen op de hoogte te houden van de ontwikkelingen binnen de Poolse rechterlijke macht. Onze 'correspondent' Paul Meijknecht heeft het afgelopen jaar een aantal boeiende bijdragen geschreven. U vindt ze allemaal terug [op onze website](#).

Tamara Trotman overhandigt nieuwe druk 'Matters of Principle' aan Sander Dekker. (Foto: Martijn Beekman)

RECHTSSTAATCONFERENTIE

Op 29 november 2019 organiseerde de Nederlandse Vereniging voor Rechtspraak een Rechtsstaatconferentie in het Vredespaleis in Den Haag. Het was een mooie en goed georganiseerde dag waar 's ochtends **MAŁGORZATA GERSDORF**, de voorzitter van het Poolse Hooggerechtshof het publiek toesprak.¹

BRON VAN LEGIMITEIT

Zij benadrukte in haar speech dat niet de (parlementaire) verkiezingsuitslag de bron is van de legitimiteit van de rechterlijke macht, maar dat 'de macht om te oordelen, onafhankelijk van de wil en het belang van de politieke partijen, de bron (is) van de legitimiteit van de rechterlijke macht'. Immers de 'politieke partijen controleren de wetgevende macht, controleren soms zelfs de grondwettelijke gerechtshoven die afhankelijk zijn van de parlementaire meerderheid.

Ze controleren ook de uitvoerende macht. Een burger is dus in principe afhankelijk van de politici, ook al heeft hij ze tijdens de verkiezingen niet gesteund. De rechterlijke macht is de enige instantie die de burgers kan beschermen tegen een dergelijke afhankelijkheid, op voorwaarde dat rechters onpartijdig en rechtbanken onafhankelijk blijven.'

'Een staat waarin politici van de regerende partij recht tegenover democratie stellen, rechters tegenover burgers, de natie tegenover de Grondwet en waarin rechters worden aangevallen in nationale propagandacampagnes met het gebruik van billboards en internet haatcampagnes georganiseerd door de Ministerie van Justitie is geen rechtsstaat.'

TUCHTKAMER GEEN EU-GERECHT

Een paar dagen later, op 5 december 2019, bepaalde haar Hof dat de nieuw gevormde tuchtkamer van het Poolse Hooggerechtshof

Małgorzata Gersdorf – NVvR Rechtsstaatconferentie

¹ Voor deze Nieuwsbrief mocht Rechter voor Rechters – met dank aan de Nederlandse Vereniging voor Rechtspraak – citeren uit de speech van Małgorzata Gersdorf. De NVvR komt later deze maand met een Trema-special, waarin de hele speech na te lezen zal zijn.

niet kan worden gezien als een onafhankelijk en onpartijdig gerecht als bedoeld in artikel 47 van het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie.²

MUILKORFWET

De Poolse wetgever zit niet stil en heeft de volgende zet in dit tactische schaakspel al voorbereid. Het is dan ook razend spannend wat er de komende weken gaat gebeuren met de zogenaamde muilkorfwet. Op grond van dit zeer vergaande wetsvoorstel mogen Poolse rechters zich niet uitspreken over de rechtsgeldigheid van rechterlijke benoemingen of de legitimiteit van (politiek benoemde) gerechten. Zij mogen evenmin activiteiten ontplooiën die het functioneren van het rechtsstelsel belemmeren en moeten hun lidmaatschap van verenigingen en stichtingen openbaren. Dit alles op straffe van disciplinaire maatregelen. Het wetsvoorstel is al door de Sejm aangenomen maar wordt begin januari 2020 nog door de Senaat behandeld.³

STILLE TOCHT

De verhoudingen binnen Polen tussen het kritische deel van de rechterlijke macht en de regering staan op scherp, evenals de verhouding tussen Polen en de Europese Unie over de voortgaande ontmanteling van de rechtsstaat ondanks de uitspraken van het Hof van Justitie. Op zaterdag 11 januari 2020 organiseren onder andere de Poolse rechtersverenigingen IUSTITIA en THEMIS een stille tocht in Warschau van het Hooggerechtshof naar het Parlement. IUSTITIA roept alle Europese juristen op om mee te lopen:

Dear Colleagues Lawyers!

For the last couple of years in Poland the government and the legislature have systematically attempted to limit the independence of courts and the independence of judges. They also did much to expand their influence on functioning of the judiciary.

December 2019 has brought a quite new set of challenges for judges in Poland. They can be called the most difficult in the entire history of the judiciary so far after 1989. Those are: the intense activity of the Disciplinary Commissioner for judges, bringing disciplinary allegations to judges connected with their rulings or even outright for their issuing, the growing slander campaign against judges, unprecedented attacks of the executive branch representatives against the First President of the Supreme Court and the

² Zie ook de bijdrage over deze uitspraak [op onze website](#).

³ Zie over deze ontwikkeling ook de bijdragen van [Diego García-Sayán](#) en [José Igreja Matos](#), [Paweł Marcisz](#) en [Jenne Jan Holtland](#).

Supreme Court Judges, who are dealing with the issues related to the implementation of the November 19, 2019 Court of Justice of the European Union judgment, and last but not least – done on December 20 the adoption by the Sejm (First Chamber of Polish Parliament) the act amending the act - Law on the system of common courts, the act on the Supreme Court and some other acts, done in a quick path as the MP (members of the parliament) draft bill, made even more severe during the parliamentary works. All this adds up to a system of pressure on the judiciary, unheard of and unimaginable in the circle of civilized states, and pushing us ruthlessly away from Western European civilization.

Over the past 15 years, we have proudly functioned as European lawyers, making the arduous effort of harmonizing national law with European law in the field of jurisprudence. Our daily work has been and is the work of lawyers who respect these guiding principles of law, which are the cornerstone of the European Community. Meanwhile, the adoption of the proposed changes, combined with the intensification of repressive measures against judges, is an attack on the rights of all Citizens in Poland. At the same time, it will call into question our functioning in the European Union, obviously threatening the coherence of our Community. We cannot watch it idly.

That is why we appeal to all judges and representatives of other legal professions in European countries: support us with your presence during the march in defense of the rule of law on January 11, 2020 at 15.00 in Warsaw!

Together with us, show your disagreement with the destruction of the rule of law rule fundamental for all European countries! Support our protest against the attacks on the fundamental right of every citizen: the right to an independent and fair court deciding cases in accordance with the law understood as a harmonious system of European and national law. Stand with us in this special moment!

It is said that democracies die in silence. However, there are times when silence has the power of shouting thousands of people and where words are unnecessary. All you have to do is be with us. At this very moment, we are all becoming links in a great chain that can help stop the attack on the independent judiciary in Poland, the consequence of which will obviously be the weakening of the European community.

Therefore, let's stand side by side! Let's walk together in silence in Warsaw from the Krasiński Square at the Supreme Court to Wiejska Street next to the building of the Sejm of the Republic of Poland dressed in gowns/robes that are a symbol of our service to the law and societies of Europe. Let us show that the values and principles of the rule of law are the foundations of the profession of every lawyer, regardless of national borders. We strongly emphasize that the march is apolitical, it is not an affirmation of any political force in the country, nor is it intended to criticize the actions of any particular political party. Its sole purpose is to make the legislative authority aware of the dramatic consequences of the entry into force of laws passed in Parliament and of repressive measures taken against representatives of the judiciary in Poland.

Let us do everything so that this is not the last moment when judges will be able to publicly express their protest in defense of the values they serve with their entire professional life without fear of consequences.

LOOP MEE

Rechters voor Rechters zal met een aantal mensen ook meelopen met deze 'silent march'. Wat nu in Polen speelt, gaat ons als EU-rechters en EU-burgers immers allemaal aan. Wellicht bent u in de gelegenheid om dan ook aan te sluiten. Voor nadere informatie kunt u een bericht sturen naar info@rechtersvoorrechters.nl.

VENEZUELA

Judges for Judges @Judges4J · 9 dec. 2019

1. Today 10 years ago Venezuelan judge Maria Afiuni was arrested and detained on allegations of taking bribes for granting conditional release, in accordance with Opinion No. 10/2009 issued by the UN Working Group on Arbitrary Detention, to banker Eligio Cedenó. [twitter.com/mariafiuni/sta...](https://twitter.com/mariafiuni/status/1181111111)

1 55 35

Judges for Judges @Judges4J · 9 dec. 2019

4. Judge Afiuni was held in prison for 14 months. She was granted house arrest for health reasons in 2011, and in 2013 was granted parole with the condition of not leaving the country and not using social media. After all these years these conditions still apply.

1 14 10

Judges for Judges @Judges4J · 9 dec. 2019

2. On 21 March 2019 a 5 year prison sentence was handed down against Judge Afiuni for 'corrupción espiritual' in the absence of evidence of corruption, as it could not be established that she received any money, favour or gain from which she would have benefitted.

2 17 8

Judges for Judges @Judges4J · 10 dec. 2019

5. Judge Afiuni & her team of dedicated lawyers will take her case to the Supreme Tribunal of Justice (Tribunal Supremo de Justicia). It is so sad that 10 years after her arrest Judge Afiuni's case is still dragging on and that she continues to be subject to harsh restrictions.

1 10 6

Judges for Judges @Judges4J · 9 dec. 2019

3. Despite international condemnation of this sentencing (see e.g. tinyurl.com/v5vt5a7of and tinyurl.com/y4pbcobqon and tinyurl.com/wzoknlcon) on 18 October 2019 the conviction for corruption and the sentence of 5 years imprisonment was confirmed by the Court of Appeal.

icj, IBAHRI en Diego Garcia Sayan

1 11 5

Judges for Judges @Judges4J · 10 dec. 2019

6. The UN Special Rapporteur on the independence of judges & lawyers Diego García-Sayán voiced his serious concerns about the independence of the judiciary in Venezuela, the impartiality of judges & prosecutors and the pressures they faced in handling politically sensitive cases.

1 21 17

ARRESTATIE IN ZITTINGSZAAL

Op 9 december 2019 vroeg Rechsters voor Rechsters via bovenstaand veel gedeeld [‘Twitterdraadje’](#) aandacht voor MARIA AFIUNI’s situatie. Die dag was het precies tien jaar geleden dat de Venezolaanse rechter in haar zittingszaal werd gearresteerd nadat zij een verdachte – tegen de zin van de Venezolaanse autoriteiten – onder voorwaarden uit de voorlopige hechtenis had geschorst.

RAPPORT IBAHRI

Op 12 december 2019 heeft het International Bar Association's Human Rights Institute (IBAHRI) [een nieuw rapport](#) uitgebracht, met daarin hun bevindingen naar aanleiding van hun proceswaarneming in de zaken van Afiuni. Hieronder staan hun voornaamste bevindingen:

The main conclusions (identified by means of observing the proceedings with regards to the safeguards for due process, judicial independence, access to justice and exhaustion of internal appeal) are as follows:

- *there has been a gradual weakening of the judiciary and the deterioration of democratic structures, and these processes are corroding the separation of powers against a backdrop of severe political turmoil;*
- *the efforts of the IBAHRI and other international organisations and forums have not succeeded in putting an end to the violations of Judge Afiuni's fundamental rights. Although the shift from imprisonment to house arrest and subsequent restrictions was regarded at the time as a step forward, given the serious risks to life and physical safety then prevailing, it remains the case that the remaining restrictions are causing irreparable harm to Judge Afiuni's life plans. The defendant and her defence team show signs of fatigue and despair, owing to the absence of a fair trial and due process;*
- *over this period of ten years, the proceedings have lacked the proper safeguards, mainly due to the absence of judicial independence and arbitrary decision-making;*
- *the process of taking and examining evidence was rife with unjustified delays, cancelled hearings and failure to summon witnesses on time. In the best of cases, only one or two witnesses would appear at a given sitting of the court;*
- *the Court never ruled on the merits of the application for the restrictions on Judge Afiuni to be lifted, or on the application for a declaration that the maximum term of any potential sentence has already elapsed. The final decision was based on an offense not recognised in national criminal legislation, that is, 'spiritual corruption';*
- *these features of the proceedings are contrary to the principles of legality, promptness, due process and timeliness, which are human rights standards that have been enshrined in instruments such as the American Convention on Human Rights, among others; and*
- *all the issues identified and discussed throughout this report point to the liability of the Venezuelan State, which has nonetheless failed to abide by the recommendations of the IBAHRI and other international organisations and forums.*

Rechsters voor Rechsters blijft Afiuni's zaak volgen en onderhoudt daartoe onder andere contact met haar advocaten.

TURKIJE

MURAT ARSLAN EN MEHMET TANK

In 2019 is weinig ten goede veranderd in Turkije. We hebben eerder bericht over de zaken tegen de beide Yarsav voormannen Murat Arslan en Mehmet Tank. Hun vonnissen van respectievelijk tien jaar en acht jaar en vier maanden zijn in 2019 in hoger beroep bevestigd. Overigens, na niet meer dan een schriftelijke procedure. Mocht het cassatieberoep niet succesvol zijn, dan wordt een vervolprocedure bij het EHRM in Straatsburg voorbereid. Maar daar kan op korte termijn niet veel van worden verwacht, gelet op het grote aantal Turkse zaken dat aanhangig is gemaakt en waar nog niet op is beslist.

Europees Hof voor de Rechten van de Mens
(Adrian Grycuk | CC BY-SA 3.0)

4500 ONTSLAGEN, 2500 GEDETINEERD

Kort na de coupepoging in de nacht van 15 op 16 juli 2016 zijn rond 4500 Turkse rechters en officieren van justitie ontslagen en zo'n 2500 van hen zijn gedetineerd. Voor enkele honderden van deze collega's is dat nog steeds het geval. Sommigen, met name rechters van de Turkse Hoge Raad, de Yargitay, zitten al ruim drie en een half jaar in eenzame opsluiting. Uit contacten met hun familieleden maken wij op dat er grote zorgen zijn over hun (psychische) gezondheid. Anderen mogen hun definitieve veroordeling in vrijheid afwachten. Zij zijn wel hun inkomen en hun bezittingen kwijt en voor hun onderhoud veelal afhankelijk van familie.

LANGE GEVANGENISSTRAFFEN

Intussen is er een grote stroom van uitspraken van gerechten in Turkije op gang gekomen, waarbij voormalige collega's worden veroordeeld tot lange gevangenisstraffen. De gemeenschappelijke noemer is steeds dat lidmaatschap van een verboden terroristische organisatie bewezen wordt geacht. De bewijsvoering daarvoor is, net als in de zaken van Arslan en Tank, op drijfzand gebaseerd. De beslissingen zijn ook voorspelbaar: standaard tussen de zeven en veertien jaar gevangenisstraf! Het is dan ook een gotspe dat president Erdogan in [een toespraak op 1 september 2019](#) zei dat het met de machtenscheiding in Turkije wel goed zit: *'Turkey has always abided by the principle of separation of powers, on which it has built its democracy'*.

ADVOCATEN

Niet alleen rechters maar ook advocaten hebben het in Turkije erg moeilijk. Diverse advocaten zijn opgepakt en zitten al langdurig vast vanwege hun beroepsuitoefening. Voor rechters die gevangen zitten, zijn advocaten (soms letterlijk) van levensbelang. Begin januari 2020 is er in Ankara een congres over de precare positie van advocaten in Turkije. Ik zal daar namens Rechters voor Rechters bij aanwezig zijn.

INTERNATIONALE DRUK

Turkse rechters die wij spreken, drukken ons op het hart dat zij er rekening mee houden dat er op korte termijn niet veel zal veranderen in Turkije. Juist vanwege die omstandigheid is internationale aandacht voor en druk op Turkije belangrijker dan ooit, zo vertellen zij ons. Rechters die, al dan niet met hun gezinnen, onder vaak gevaarlijke omstandigheden hebben weten te vluchten en waarmee we in Nederland contact onderhouden, zeggen hetzelfde.

FINANCIËLE STEUN

Het blijft dus een zaak van lange adem. Wat kunnen we nu concreet doen voor onze Turkse collega's? Dat is een vraag die mij vaak wordt gesteld. De uiteindelijke verandering zal moeten plaatsvinden langs de lijnen van een politieke verandering, zo wordt ons door onze Turkse collega's verzekerd, maar daar is voorlopig nog niet veel zicht op. Waar enorme behoefte aan blijft is materiele steun aan gezinnen van ontslagen rechters in Turkije. Via de Europese tak van de Internationale Rechtersorganisatie (EAJ) worden fondsen geworven om daadwerkelijke steun te verlenen ([klik hier voor meer informatie](#)) Financiële bijdragen zijn meer dan welkom!

EVERT VAN DER MOLEN

STEUN ONS

Uw financiële steun is voor Rechters voor Rechters onmisbaar. Die maakt het voor ons immers mogelijk om op te komen voor rechters die (dreigen te) worden ontslagen, bedreigd of vervolgd in verband met hun beroepsuitoefening. De stichting is voor haar inkomsten volledig afhankelijk van giften. Financiële bijdragen zijn dus van harte welkom.⁴

Het is ook mogelijk om een inzamelingsactie te organiseren voor de stichting. Als u dat wilt doen, kunt u contact opnemen via info@rechtersvoorrechters.nl.

Rechters voor Rechters is door de belastingdienst aangemerkt als een algemeen nut beogende instelling (ANBI). Dit betekent dat u gewone of periodieke giften (zie hieronder) fiscaal kunt aftrekken, onder bepaalde voorwaarden. [Gedetailleerde informatie](#) is verkrijgbaar bij het stichtingsbestuur en de fiscus.

Wilt u zich aanmelden of afmelden voor deze nieuwsbrief of ontvangt u die liever op een ander e-mailadres? Geef dit dan door via info@rechtersvoorrechters.nl.

VOLG [@JUDGES4J](https://twitter.com/JUDGES4J) OP TWITTER

⁴ IBAN/SEPA NL12INGB0008071562 t.n.v. Stichting Rechters voor Rechters te Den Haag (BIC/Swift code INGBNL2A, ING Bank, The Netherlands).